

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsga ideje meghosszabbítható: szóbeli vizsga 15 perccel.

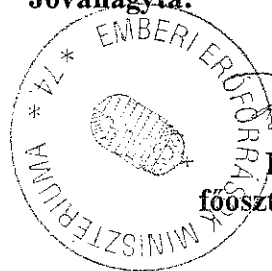
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

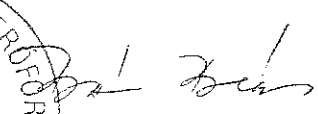
A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 000025/2017 – 5520 számon kiadom.

MÁSOLAT
Az eredeti okirattal minden-
megszerező hiteles másola:

Jóváhagyta:

Borosán Beáta
főosztályvezető-helyettes

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017 03. 24-től

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazzák.

A Népi kézműves adott szakmairányának megfelelő szakmatörténeti, néprajzi, anyagismereti, szakmai ismereti, technológiai, munkavédelmi elméleti tudásanyagának, valamint a népi vállalkozás működtetéséhez kapcsolódó ismeretek bemutatása.

A tételekhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1.A. Mutassa be a Honfoglalás előtti agyagművességet a Kárpát-medence hagyományainak tükrében! Milyen díszítési technikákat alkalmaztak a tételben felsorolt korszakok „alkotói”? Ismertesse az agyagbányászás eszközeit, sorolja fel az agyag előkészítésének lépéseit, beszéljen az agyag tárolásáról! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása az agyagbányászás során.**
- 1.B. Ön egy műhelyt, műhelygalériát szándékozik kialakítani magának. Milyen szempontok alapján választja ki vállalkozásának helyszínét, telephelyét? Hol nyitna műhelygalériát? Milyen információkat, és hogyan gyűjtene össze a vállalkozás sikerességének megalapozásához? Mik a műhely kialakításának szempontjai az Ön mestersége esetében?**
-

- 2.A. Mondja el a magyar fazekasság kialakulását befolyásoló tényezőket – az európai népek kultúrájának hatásait – a Honfoglalástól a XIX. századig! Mutassa be a fazekasságot kísérő mesterségek alakulását ugyanezen időszakban – kályhásság, pipakészítés! Mi az agyag? Határozza meg a természetben előforduló agyagokat lelőhelyük és szennyeződésük szerint! Mutassa be a préselés technológiáját! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a munkavégzés során.**
- 2 B. Műhelyének belső berendezését alakítja ki. Milyen feltételeket kell megteremteni a műhely működésére vonatkozóan? Milyen szempontokat kell figyelembe venni, milyen engedélyeket kell beszerezni? Van-e lehetősége arra saját szakmájában, hogy a szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzését ütemezze, ha igen, milyen módon?**

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

3.A. Mutassa be a Veleméri-völgy és környéke gerencsér hagyományait, térjen ki a jellemző forma- és motívumkincsükre, mutassa be az értékesítési területeiket is! Mi a szekerezés? Jellemezze az agyagok fizikai és kémiai tulajdonságait! Ismertesse a korong fajtáit és működési elvüket! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a korong használata során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

3.B. Vállalkozást indít. Milyen alapanyagokat, segédanyagokat szükséges saját mestersége esetében készletként tárolni? Mik az anyagbeszerzés lehetséges forrásai, milyen módon tudja azokat beszerezni? Mutassa be az alapanyagok, segédanyagok tárolásának szabályait az ön mestersége területén! Milyen feltételek, technológiai folyamatok szükségesek az alapanyagok munkához való előkészítéshez?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

4.A. Ismertesse Nyugat- és Észak-Dunántúl fazekasságának jellemzőit, edényformáit és motívumait! Melyek a soványító anyagok, milyen hatásuk van az agyagra? Mutassa be az agyag-előkészítés folyamatát! Melyek a korongozás alapfogásai? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az agyag-előkészítés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

4.B. Műhelyének kialakítását tervezi. Milyen szempontokat kell figyelembe vennie a raktározás területén?

Beszéljen az alap- és segédanyagok, környezetre káros anyagok, hulladékok, félkész és késztermékek elhelyezéséről!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

5.A. Mutassa be az észak-dunántúli céhkorsókat! Ismertesse a kancsók és a kanták kialakításának munkafázisait! Mutassa be a rátétes díszítmények készítési módját! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a fazekasműhelyben.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

5.B. Vásárba kapott meghívást. Milyen szempontokat vesz figyelembe a visszajelentkezéskor? Hogyan, milyen szempontok szerint választja meg vásárra vitt portékáit? Milyen promóciós, reklám anyagot visz magával? Hogyan, milyen módon rendezi be standját, hívja fel a vásárlók figyelmét önmagára, portékáira?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

6.A. Ismertesse Tata és Csákvár fazekas hagyományait! Mutassa be a tűzálló agyagok tulajdonságait! Csoportosítsa az edényeket funkciójuk szerint! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

6.B. Olyan vásárba kapott meghívást, ahol mesterségbemutatót is kell tartania. Milyen technikát (technikákat) és milyen munkafázisokat mutatna be az érdeklődőknek? Hogyan készül fel otthon e feladatra? Hogyan rendezi be a standját, miként oldja meg az árusítást a mesterségbemutató mellett?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

7.A. Mutassa be a Dél-Dunántúlon felfedezhető sárközi stílust! Jellemezze Óbánya és Magyarhertelend fazekasságát is! Határozza meg az engób fogalmát! Mikor alkalmazzuk az engóbozás technikáját? Hogyan és mivel színezné az engóbokat? Mondja el az engóbozás folyamatát! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az engóbozás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

7.B. Szakmai presztízsének növekedése érdekében milyen címek, rangok elérését tűzheti ki célul? Milyen országos népművészeti szakmai pályázatokat ismer?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

8.A. Beszéljen a Felvidék fazekas hagyományairól, térjen ki a nyugati és a középső rész fazekasközpontjaira is! Milyen tulajdonságai vannak a jó öntőiszapnak? Mi a tixotrópia? Melyek az öntéssel, bekorongolással és rákorongolással készíthető tárgyak? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása be- és rákorongolás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

8.B. Zsűriztetni szeretne. Mit kell tennie, hova kell fordulnia? Honnan szerezhet naprakész információkat a zsűri helyszíneiről, a zsűrizés szempontjairól? Szakmai területén milyen lehetőségei vannak a gyűjtés, továbbképzések, szakmai továbblépés területén?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

9.A. Mutassa be a gömöri fazekasok munkáit, jellemző alpanyagukat és edényformájukat, térjen ki a vászonfazék elnevezés eredetére! Mondja el a fazékfélék korongozásának menetét! Mi egy fazekasműhely alapfelszereltsége? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a fazekasműhelyben.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

9.B. Szakmai fejlődése, értékesítési lehetőségek bővítése, ismertségének növelése érdekében szakmai fórumokat keres. Mik azok az információs, kommunikációs csatornák, melyek segítségével szakmai tájékoztatást kaphat? (események, pályázatok, vásárok, szakmai továbbképzések stb.) Sorolja fel a legfontosabbakat!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

10.A. Mutassa be a Dél-Alföld fazekas hagyományait, különös tekintettel a hódmezővásárhelyi fazekasságra! Ismertesse azon települések fazekasságát, amelyek a vásárhelyi stílust követték! Milyen anyagokat használna barna, fekete, kék, zöld és sárga engóbok előállításához? Mondja el a butellakészítés menetét! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az engóbozás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

10.B. Vállalkozás indításához önnek vállalkozóvá kell válnia. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy sikeressé váljon? Milyen vállalkozási formákat ismer? Melyiknek milyen előnyei és hátrányai lehetnek? Mik a vállalkozás létrehozásának feltételei, szabályai, menete az egyes vállalkozási formák esetében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

11.A. Mutassa be Mezőtúr fazekasságát! Sorolja fel és jellemezze a díszítés szerszámain! Mutassa be a korsó készítésének menetét! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a díszítés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

11.B. Létrehozta vállalkozását. Milyen beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei vannak? Mik a vállalkozások államháztartással szembeni kötelezettségei?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

12.A. Mutassa be azokat az alföldi fazekasközpontokat, ahol fekete kerámiát (is) készítettek! Ismertesse az égetési segédeszközöket, használatukat, valamint az oxidációs és redukációs égetés folyamatát! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az égetés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

12.B. Ön önállóan tervező alkotó kézművessé vált. Miért lehet fontos a saját logó, jel? Saját mestersege területén miként lehet jelölnie a készítő személyét? Hogyan tudja bizonyítani azt, hogy piacra vitt, kiállításra benyújtott terméke zsűrizett?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

13.A. Mutassa be Tiszafüred és Mezőcsát fazekas hagyományait, stílusuk követőit! Mutasson rá az engóbozásnál előforduló hibákra és azok megszüntetésének lehetőségeire! Ismertesse az engóbozással történő díszítő eljárásokat! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

13.B. Induló vállalkozásához üzleti tervet kell készítenie. Mely esetekben szükséges, vagy célszerű még üzleti tervet készíteni? Mi az üzleti terv fejezeteinek rövid tartalma?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

14.A. Beszéljen az észak-magyarországi fazekasközpontok hagyományairól! Ismertesse a korongolás szerszámait, azok használatát! Mutassa be a lapedény készítésének mozzanatait! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a korongozás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

14.B. Egy pályázat kapcsán elemeznie kell saját piaci helyzetét. Mutassa be a saját mestersége területén egy működő kézműves vállalkozás SWOT elemzését! Mik azok a körülmények, amelyeket figyelembe kell venni egy döntés során?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

15.A. Mutassa be a Felső-Tiszavidék hagyományos fazekasságát! Mi a máz? Mik a jó máz tulajdonságai? Ismertesse a mázazási eljárásokat, mik lehetnek a hibák? Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a mázazás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

15.B. Amennyiben vállalkozásában új terméket szeretne bevezetni, hogyan, milyen szempontok figyelembe vételével készít áralkulációt? Foglalja össze az eladási ár kialakításának elveit, az árak kialakításánál figyelembe veendő jogszabályi előírásokat!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

16.A. Sorolja fel és jellemezze a Partium fazekasközpontjait! Mondja el a máz viselkedését az égetés folyamata alatt! Ismertesse a cserépképződés folyamatát! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a mázazás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

16.B. Mikor célszerű pénzügyi tervet készíteni, mit tartalmazzon a pénzügyi terv?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

17.A. Mutassa be az Erdélyi-medence és a Szilágyság fazekasközpontjainak hagyományait! Sorolja fel az agyagokhoz keverhető adalékanyagokat! Hogyan befolyásolják ezek az agyagok tulajdonságait? Mondja el a fül anyagának előkészítését és a fülhúzás folyamatát! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a fazekasműhely takarítása során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

17.B. Váratlanul olyan jelentős, egyedi megrendelési ajánlatot kap, amely különbözik eddigi termékeitől. Mit tesz a megrendelés létrejötte érdekében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

18.A. Mutassa be Székelyföld fazekasságát, emelje ki a csíki fazekasfalvakat! Hogyan és mivel változtatható meg a mázak olvadákonysága? Ismertesse a nem húzott fülfajtákat és a készítésük menetét! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a mázak tárolása során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

18.B. Megvalósult egy nagy megrendelés, a szerződést megkötötték. Mik a tennivalók a sikeres gyártás, a határidőre történő szállítás érdekében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

19.A. Mutassa be az erdélyi szász fazekas hagyományokat! Mi a szintest? Beszéljen a fémoxidok és a szintestek használatáról! Mondja el a tálasedény kialakításának munkafázisait! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a fémoxidok használata során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

19.B. Elkészült egy új tervezésű megrendelt terméke. Mik a további teendői?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

20.A. Mutassa be a Kárpátokon túli magyar hagyományú fazekasközpontokat! Mondja el, hogyan befolyásolja az adott helyen található agyag minősége a helyben kialakult fazekasság stílusát! Csoportosítsa a kemencetípusokat, ismertesse azok felépítését és működésüket! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása égetés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

20.B. Mit nevezünk helyi terméknek? Milyen a jó helyi termék? Hogyan kapcsolódhatnak egymáshoz a helyi termék, a turizmus, és a helyi terméket előállító termelők, kézműves alkotók?

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1.A. Mutassa be a Honfoglalás előtti agyagművességet a Kárpát-medence hagyományainak tükrében! Milyen díszítési technikákat alkalmaztak a tételben felsorolt korszakok „alkotói”? Ismertesse az agyagbányászás eszközeit, sorolja fel az agyag előkészítésének lépéseit, beszéljen az agyag tárolásáról! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az agyagbányászás során.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Régészeti korszakok jellemzői
- Forma és funkció összhangja
- Díszítésvilág
- Technológiai sajátosságok
- Sikálás, karcolás, pecsétnyomás, rátétes, mészbetétes
- Kézi és gépi bányászat
- Iszapolás, szűrés, szikkasztás, sarlózás, táncolás, taposás
- Hőmérséklet, páratartalom, tisztaság
- Hulladékkezelés a fazekasműhelyben

1.B. Ön egy műhelyt, műhelygalériát szándékozik kialakítani magának. Milyen szempontok alapján választja ki vállalkozásának helyszínét, telephelyét? Hol nyitna műhelygalériát? Milyen információkat, és hogyan gyűjtene össze a vállalkozás sikerességének megalapozásához? Mik a műhely kialakításának szempontjai az Ön mestersége esetében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Piackutatás
- Piacelemzés
- Marketing koncepció
- Marketing mix fogalma
- Telephely engedélyeztetése (szakmánként változó)
- Műhely – bemutató terem, kapcsolata, kialakítása
- Egyéb szükséges engedélyek beszerzése

2.A. Mondja el a magyar fazekasság kialakulását befolyásoló tényezőket – az európai népek kultúrájának hatásait – a Honfoglalástól a XIX. századig! Mutassa be a fazekasságot kísérő mesterségek alakulását ugyanezen időszakban – kályhásság, pipakészítés! Mi az agyag? Határozza meg a természetben előforduló agyagokat lelőhelyük és szennyeződésük szerint! Mutassa be a préselés technológiáját! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a munkavégzés során.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Itáliai reneszánsz hatás
- Bizánci stílus hatása
- Habán hatás, telepés kerámia
- Török hatás
- Szász hatás
- Bajor hatás
- Kályhacsempék
- Technológiai ismeretek
- Pipakészítés központjai
- Agyagdefiníció
- Primer, szekunder lelőhelyek
- Tűzálló és fazekas anyagok
- Plasztikus ábrázolás
- Negatív dúcok használata
- Környezetvédelmi szabályok

2 B. Műhelyének belső berendezését alakítja ki. Milyen feltételeket kell megteremteni a műhely működésére vonatkozóan? Milyen szempontokat kell figyelembe venni, milyen engedélyeket kell beszerezni? Van-e lehetősége arra saját szakmájában, hogy a szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzését ütemezze, ha igen, milyen módon?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Környezetvédelmi előírások
- Egészség- és balesetvédelmi előírások
- Munkavédelmi előírások
- A vállalkozás, a műhely működéséhez legszükségesebb eszközök, esetleg gépek, berendezések felsorolása
- Beszerzési források
- Későbbre halasztható beszerzések

3.A. Mutassa be a Veleméri-völgy és környéke gerencsér hagyományait, térjen ki a jellemző forma- és motívumkincsükre, mutassa be az értékesítési területeiket is! Mi a szekerezés? Jellemezze az agyagok fizikai és kémiai tulajdonságait! Ismertesse a korong fajtáit és működési elvüket! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a korong használata során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Magyarszombatfa, Velemér, Gödörháza, stb.
- Balos korong
- Alapanyag
- Jellemző edényformák
- Kifogatás
- Cserekereskedelem
- Czúgh család
- Képlékenység, morfológiai és kollodkémiai elméletek, nyersszilárdság, higroszkóposság, duzzadás, zsugorodás, önthetőség, tixotrópia, égetés utáni szilárdság
- Cserépképződés
- Elektromos berendezések használata

3.B. Vállalkozást indít. Milyen alapanyagokat, segédanyagokat szükséges saját mestersége esetében készletként tárolni? Mik az anyagbeszerzés lehetséges forrásai, milyen módon tudja azokat beszerezni? Mutassa be az alapanyagok, segédanyagok tárolásának szabályait az ön mestersége területén! Milyen feltételek, technológiai folyamatok szükségesek az alapanyagok munkához való előkészítéshez?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alapanyagok felsorolása beszerzési forrásonként
- Segédanyagok felsorolása beszerzési forrásonként
- Tárolási szabályok
- Kártevők, védekezés
- Környezetvédelmi szabályok
- Az előkészítő műveletek helyének kialakítási szempontjai, eszközei

4.A. Ismertesse Nyugat- és Észak-Dunántúl fazekasságának jellemzőit, edényformáit és motívumait! Melyek a soványító anyagok, milyen hatásuk van az agyagra? Mutassa be az agyag-előkészítés folyamatát! Melyek a korongozás alapfogásai? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az agyag-előkészítés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Sümeg, Tapolca, Ják, Dör, Túskevár, Győr
- Alapanyag
- Jellemző edényformák
- Díszítmények
- Soványító anyagok: homok, mész, samott
- Sovány agyagok jellemzői
- Iszapolás, ülepítés, szennyeződés eltávolítása, szelés, taposás, szikkasztás, gyúrás, rögzítés
- Középre fogás, hubliba húzás. Levegőtlenítés, lyukasztás, széthúzás, oldalfal vékonyítása
- Elektromos berendezések használata

4.B. Műhelyének kialakítását tervezi. Milyen szempontokat kell figyelembe vennie a raktározás területén?

Beszéljen az alap- és segédanyagok, környezetre káros anyagok, hulladékok, félkész és késztermékek elhelyezéséről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Raktári rend
- Anyagok, félkész és késztermékek tárolása
- Veszélyes hulladékok, környezetre ártalmas anyagok tárolása
- Állagvédelem, kártevők elleni védelem
- Raktári nyilvántartás

5.A. Mutassa be az észak-dunántúli céhkorsókat! Ismertesse a kancsók és a kanták kialakításának munkafázisait! Mutassa be a rátétes díszítmények készítési módját! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a fazekasműhelyben.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Várpalota, Veszprém, Szentgál
- Céhes élet, szokások
- Domborműves technológia, segédeszközök
- Gipszformák, préselés
- Színek, motívumok
- Egyéb edényformák
- Fennálló edények korongozási menete
- Öblösítés, szájkialakítás
- A rátétes dísz kialakítása
- Negatív dúcok alkalmazása
- A ragasztás feltételei, menete
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

5.B. Vásárba kapott meghívást. Milyen szempontokat vesz figyelembe a visszajelentkezéskor? Hogyan, milyen szempontok szerint választja meg vásárra vitt portékáit? Milyen promóciós, reklám anyagot visz magával? Hogyan, milyen módon rendezi be standját, hívja fel a vásárlók figyelmét önmagára, portékáira?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Helypénz mértéke, a stand nagysága, sátor, pult biztosítása
- A vásár helyszíne a vásárlóerő szempontjából
- Vásár nagysága, meghívott kézművesek összetétele
- Mesterremek – ajándéktárgyak száma, aránya
- Promóciós anyagok
- Cégér
- A stand berendezése, a termékek elhelyezése, díszítése

6.A. Ismertesse Tata és Csákvár fazekas hagyományait! Mutassa be a tűzálló agyagok tulajdonságait! Csoportosítsa az edényeket funkciójuk szerint! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Összehasonlítás, hasonlóságuk és különbségeik
- Alapanyagok
- Színek, motívumok
- Jellemző edényformák
- A tűzálló agyagok színe, képlékenysége, égetési hőmérséklete
- Tároló-, főző-, sütő-, ivóedények, egyéb kiegészítők
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

6.B. Olyan vásárba kapott meghívást, ahol mesterségbemutatót is kell tartania. Milyen technikát (technikákat) és milyen munkafázisokat mutatna be az érdeklődőknek? Hogyan készül fel otthon e feladatra? Hogyan rendezi be a standját, miként oldja meg az árusítást a mesterségbemutató mellett?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Technikák felsorolása
- Szükséges anyagok, eszközök, esetleg gépek, félkész termékek
- Szükséges infrastruktúra (víz, villany, stb.)
- Helyigény
- Árusítás, mesterségbemutató lebonyolítása
- Stand berendezése
- Miként tudja megoldani a szállítást?
- Milyen néprajzi, szakmai témákról beszél a bemutató közben?

7.A. Mutassa be a Dél-Dunántúlon felfedezhető sárközi stílust! Jellemezze Óbánya és Magyarhertelend fazekasságát is! Határozza meg az engób fogalmát! Mikor alkalmazzuk az engóbozás technikáját? Hogyan és mivel színezné az engóbokat? Mondja el az engóbozás folyamatát! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az engóbozás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Mórágyp, Szekszárd, Baja, Siklós, Mohács, Bátaszék
- Jellemző edényformák
- Alapvető színek
- Folyatott technika, eredete, készítési módja
- A fehér és a színes engóbok összetétele
- Motívumkincs
- Felrakásos technika, kézi korongos technika
- Alapszín-változtatás lehetőségei
- Fémoxidok és színtestek
- Börszáraz edény, öntés, mártás
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

7.B. Szakmai presztízsének növekedése érdekében milyen címek, rangok elérését tűzheti ki célul? Milyen országos népművészeti szakmai pályázatokat ismer?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Népművészet Ifjú Mestere cím, és elérhetősége
- Népi Iparművész cím és elérhetősége
- Népművészet Mestere cím és elérhetősége
- Országos Ifjúsági Népi Kézműves pályázat
- Országos szakági pályázatok (saját szakmáján belül)
- Mesterremek pályázat
- Országos Népművészeti Kiállítás

8.A. Beszéljen a Felvidék fazekas hagyományairól, térjen ki a nyugati és a középső rész fazekasközpontjaira is! Milyen tulajdonságai vannak a jó öntőiszapnak? Mi a tixotrópia? Melyek az öntéssel, bekorongolással és rákorongolással készíthető tárgyak? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása be- és rákorongolás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Stomfa, Modor, Libetbánya, Selmecebánya, Besztercebánya, Bakabánya, Béd
- Jellemző alapanyag
- „Győri kancsók”
- Díszítésmód, jellegzetes motívumok, színek
- Jellemző edényformák
- Szlovák fazekasok
- Öntőiszap készítése, használata
- Az agyag és az öntőmassza viszkozitása
- Negatív és pozitív sablonok
- Formás tál
- Elektromos berendezések használata

8.B. Zsűriztetni szeretne. Mit kell tennie, hova kell fordulnia? Honnan szerezhet naprakész információkat a zsűri helyszíneiről, a zsűrizés szempontjairól? Szakmai területén milyen lehetőségei vannak a gyűjtés, továbbképzések, szakmai továbblépés területén?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hagyományok Háza honlap, zsűrizés, továbbképzések
- Népi iparművészeti alkotások zsűrizésének szempontrendszer
- Néprajzi gyűjtőkörű múzeumok, gyűjtemények
- Néprajzi szakirodalom (saját szakmáját tekintve)
- Jeles alkotók felsorolása saját szakmájában
- Szakmai civil szervezetek, programjaik

9.A. Mutassa be a gömöri fazekasok munkáit, jellemző alapanyagukat és edényformájukat, térjen ki a vászonfazék elnevezés eredetére! Mondja el a fazékfélék korongozásának menetét! Mi egy fazekasműhely alapfelszereltsége? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a fazekasműhelyben.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Gács, Rimaszombat, Fazekaszaluzsány, Sűvéte, Melléte, Rozsnyó
- Alapanyag – agyagminőségek
- Értékesítési terület
- Edényformák
- Díszítmények
- Fennálló edények
- Több részből való korongozás
- Zsinórozás
- Hagyományos és modern fazekasműhelyek
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

9.B. Szakmai fejlődése, értékesítési lehetőségek bővítése, ismertségének növelése érdekében szakmai fórumokat keres. Mik azok az információs, kommunikációs csatornák, melyek segítségével szakmai tájékoztatást kaphat? (események, pályázatok, vásárok, szakmai továbbképzések stb.) Sorolja fel a legfontosabbakat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Intézmények (Hagyományok Háza, Közművelődési intézmények)
- Civil szervezetek (NESZ, megyei egyesületek, AMKA)
- Kamarák (Kézműves Kamara)
- Múzeumok
- honlapjai, hírlevelei, információs kiadványai

10.A. Mutassa be a Dél-Alföld fazekas hagyományait, különös tekintettel a hódmezővásárhelyi fazekasságra! Ismertesse azon települések fazekasságát, amelyek a vásárhelyi stílust követték! Milyen anyagokat használna barna, fekete, kék, zöld és sárga engóbok előállításához? Mondja el a butellakészítés menetét! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása az engóbozás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Hódmezővásárhely, Szentes, Tótkomlós, Gyula, Békés, Szarvas
- Alapanyagok
- Jellemző formák
- Díszítmények, színek
- Az engób tulajdonságai
- Fémoxidok, színtestek
- Butella formai változásai
- Lapítási lehetőségek
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

10.B. Vállalkozás indításához önnek vállalkozóvá kell válnia. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy sikeressé váljon? Milyen vállalkozási formákat ismer? Melyiknek milyen előnyei és hátrányai lehetnek? Mik a vállalkozás létrehozásának feltételei, szabályai, menete az egyes vállalkozási formák esetében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A vállalkozó személyes tulajdonságai
- A vállalkozó szakmai felkészültsége, vezetői, szervezői képessége
- A vállalkozások közös jellemzői, formái, tulajdonformák
- Egyéni vállalkozás alapítása, működtetése
- Gazdasági társaság (Közkereseti társaság, BT, KFT) alapítása
- Társas vállalkozások formái, és működésük jellemzői
- A vállalkozási formák közötti választás szempontjai az adott mesterség területén

**11.A. Mutassa be Mezőtúr fazekasságát! Sorolja fel és jellemezze a díszítés szerszámaint!
Mutassa be a korsó készítésének menetét! Munka- és környezet-védelemi szabályok betartása a díszítés során.**

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Mezőtúr jellemzői
- Fekete kerámiája
- Edényformái
- Jellemző színei
- Jellemző motívumai
- Tájegységtől függő díszítmények
- Színhatás, festés
- Sgraffiato (alákarcolás)
- Felületátalakító díszítések
- Korsó formai változatai
- A vizes korsó
- Több részből való korongozás
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

11.B. Létrehozta vállalkozását. Milyen beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei vannak? Mik a vállalkozások államháztartással szembeni kötelezettségei?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Könyvelő alkalmazása
- Könyvvitel, bizonylati elv
- Bevételek, költségek alapbizonylatai
- Nyilvántartások
- Adó- és járuléknemek, fizetési kötelezettségek
- Bejelentési, nyilvántartási, elszámolási feladatok, melyek az egyes adónemekhez, járulékokhoz kapcsolódnak

12.A. Mutassa be azokat az alföldi fazekasközpontokat, ahol fekete kerámiát (is) készítettek! Ismertesse az égetési segédeszközöket, használatukat, valamint az oxidációs és redukációs égetés folyamatát! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása az égetés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Mezőtúr, Tiszafüred, Nádudvar, Szentés
- Nádudvar bemutatása
- Alapanyagok
- Díszítmény specialitása
- Az égetési segédeszközök anyaga, ennek fontossága
- A fazekas által elkészíthető segédeszközök
- Kémiai folyamatok az égetés alatt
- Az oxigén fontossága az égetés során
- Utókezelések
- Tűzvédelmi előírások

12.B. Ön önállóan tervező alkotó kézművessé vált. Miért lehet fontos a saját logó, jel? Saját mestersége területén miként lehet jelölnie a készítő személyét? Hogyan tudja bizonyítani azt, hogy piacra vitt, kiállításra benyújtott terméke zsűrizett?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alkotásba komponált monogram, évszám lehetősége
- Hátdoldalon szereplő saját jel, monogram
- Páva védjegy
- Szellemi termék fogalma
- Tervezés – kivitelezés viszonya
- Társ mesterségekkel való együttműködés esetén az együttműködő kollégák megnevezése

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

13.A. Mutassa be Tiszafüred és Mezőcsát fazekas hagyományait, stílusuk követőit! Mutasson rá az engóbozásnál előforduló hibákra és azok megszüntetésének lehetőségeire! Ismertesse az engóbozással történő díszítő eljárásokat! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Összehasonlítás, hasonlóságuk és különbségeik
- Alapanyagok
- Színek, motívumok
- Jellemző edényformák
- A díszítés technológiája
- Követők: Szűcs Imre és családja (Karcag), Kovács László (Kalocsa), stb.
- Az engób sűrűsége, homogenitása
- Bőrkemény, bőrszáraz állapot
- Sgraffiato, csíkozás, folthatás, ornamentális díszítmények
- Biztonságos munkavégzés a fazekasműhelyben

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

13.B. Induló vállalkozásához üzleti tervet kell készítenie. Mely esetekben szükséges, vagy célszerű még üzleti tervet készíteni? Mi az üzleti terv fejezeteinek rövid tartalma?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az üzleti terv szerepe a vállalkozások működésében (vállalkozás indítása, források megtérülésének kalkulációja, folyamatos működés megalapozása, finanszírozási források megszerzése, fejlesztés, átalakítás esetén, válság esetén, átszervezés esetén)
- Az üzleti terv felépítése:
  - A vállalkozás adatai
  - Összefoglalás
  - A vállalkozás tevékenységének leírása
  - Marketing terv
  - Működési terv
  - Szervezeti terv
  - Pénzügyi terv
  - Kockázati, készenléti terv
  - Vezetési koncepció

14.A. Beszéljen az észak-magyarországi fazekasközpontok hagyományairól! Ismertesse a korongolás szerszámait, azok használatát! Mutassa be a lapedény készítésének mozzanatait! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a korongozás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Debrecen, Miskolc, Gyöngyös, Pásztó, Eger
- Alapanyagok
- Színek, motívumok
- Jellemző edényformák, pipakészítés
- A korongozást közvetlenül segítő szerszámok és eszközök
- A korongon való díszítés eszközei
- Az edény levételét segítő eszközök
- Anyagválasztás a lapedényhez
- A lapok elkészítésének lehetőségei
- Ragasztási módok
- Díszítési lehetőségek
- Elektromos berendezések használata

14.B. Egy pályázat kapcsán elemeznie kell saját piaci helyzetét. Mutassa be a saját mestersége területén egy működő kézműves vállalkozás SWOT elemzését! Mik azok a körülmények, amelyeket figyelembe kell venni egy döntés során?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az elérendő cél megfogalmazása
- SWOT analízis:
  - Erősségek:
    - Milyen előnyei vannak az Ön által tervezett tevékenységnek?
    - Mit csinál jobban, másként, mint mások?
    - Mit mondanak Önről mások, mik az erősségei?
  - Gyengeségek:
    - Min tudna javítani?
    - Mit kellene elkerülnie?
    - Mit mondanak mások Önre vonatkozó gyengeségként?
  - Lehetőség:
    - Milyen lehetőségei vannak?
    - Milyen réteget tud megcélozni termékeivel?
    - Milyen rendezvényekre, vásárookra, értékesítési lehetőségekre számíthat a piacon?
  - Veszélyek:
    - Milyen akadályok merülnek fel?
    - Versenytársak
    - Közízlés

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

15.A. Mutassa be a Felső-Tiszavidék hagyományos fazekasságát! Mi a máz? Mik a jó máz tulajdonságai? Ismertesse a mázazási eljárásokat, mik lehetnek a hibák? Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a mázazás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Sárospatak, Ungvár, Munkács, Beregújfalu, Máramarossziget, Nagybánya, Misztótfalu, Vámfalu, Felsőbánya
- Alapanyagok, beszerzésük
- Ólomgelét
- Edénytípusok, a „bányai szilke”
- Avasi stílus
- Pomána
- Színek, motívumok
- Szilikátolvadék
- A máz alkotóelemei
- A máz feladata
- Forma és funkció összhangja, a mázazás szükségessége
- Öntés, mártás, szórófejes mázfelvitel
- Ólommérgezés

15.B. Amennyiben vállalkozásában új terméket szeretne bevezetni, hogyan, milyen szempontok figyelembe vételével készít ár kalkulációt? Foglalja össze az eladási ár kialakításának elveit, az árak kialakításánál figyelembe veendő jogszabályi előírásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Költségelvű árképzés:
  - Anyagköltség
  - Munkadíj
  - Rezsiköltség
  - Haszon
  - Nettó eladási ár
  - ÁFA (mentesség lehetősége)
  - Bruttó eladási ár
- Kereslettől függő árképzés:
  - Piaci versenyhelyzet
  - Árdifferenciálás
- Bevezető ár
- Lehetséges árengedmények (nagy mennyiségű, vagy rendszeres vásárlás esetén)
- Ár- minőség viszonylat
- Célcsoport árérzékenysége

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

16.A. Sorolja fel és jellemezze a Partium fazekasközpontjait! Mondja el a máz viselkedését az égetés folyamata alatt! Ismertesse a cserépképződés folyamatát! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a mázazás során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Nagyvárad, Mezőtelegd, Alsójára, Rév, Belényes, Lippa, Lugos
- Alapanyagok, bányászás
- Edénytípusok
- Színek, motívumok
- Hőtágulási együttható
- Fénoxidok olvadáspontja
- A kovasav
- Visszafordíthatatlan folyamat
- Hőmérsékletváltozás eredményei
- Alulégetett és túlégetett edény
- Hólyagos felület
- Hőntartás és rászellőztetés
- Ólommérgezés

16.B. Mikor célszerű pénzügyi tervet készíteni, mit tartalmazzon a pénzügyi terv?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Derüljön ki, életképes-e a tervezett új termék gyártása, vagy az új ötlet
- Megélhetést, nyereséget biztosít-e rövid, vagy középtávon
- Miből lehet addig is finanszírozni a működést (hitel, kölcsön lehetősége)
- Üzlettárs bevonása
- Könyvelőtől a szükséges adatok, információk kérése
- Elemei: költségvetési terv, cash-flow kimutatás, eredmény kimutatás, mérleg, induló költségek, működő költségek felsorolása, grafikon készítése a fedezeti pontról, megtérülési pontról, pénzügyi mutatók, finanszírozás

17.A. Mutassa be az Erdélyi-medence és a Szilágyság fazekasközpontjainak hagyományait! Sorolja fel az agyagokhoz keverhető adalékanyagokat! Hogyan befolyásolják ezek az agyagok tulajdonságait? Mondja el a fül anyagának előkészítését és a fülhúzás folyamatát! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a fazekasműhely takarítása során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Magyarláros, Bánffyhunyard, Kolozsvár, Torda, Zilah, Dés
- Alapanyagok
- Edénytípusok
- Színek, motívumok
- Habán hatás
- „Győri edények”
- Természetes és mesterséges adalékanyagok
- Soványítás és tűzállóság fokozása
- A fül anyagának minősége
- Szabadkézi és húzott fülek
- Szilikózis

17.B. Váratlanul olyan jelentős, egyedi megrendelési ajánlatot kap, amely különbözik eddigi termékeitől. Mit tesz a megrendelés létrejötte érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Gyűjtőmunka szakirodalomban, múzeumokban
- Tervek vázlatok készítése
- Esetlegesen munkatársak, társmesterségek bevonása
- Árkalkuláció
- A feladat elvégzéséhez szükséges munkafolyamatok áttekintése
- Egyeztetés a megrendelővel, ha szükséges társtervezővel, bedolgozóval
- Szerződéskötés

18.A. Mutassa be Székelyföld fazekasságát, emelje ki a csíki fazekasfalvakat! Hogyan és mivel változtatható meg a mázak olvadákonysága? Ismertesse a nem húzott fülfajtákat és a készítésük menetét! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása a mázak tárolása során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Korond, Makfalva, Szolokma, Bereck, Kézdivásárhely; Csíkmadaras, Csíkdánfalva
- Céhek Erdélyben
- Alapanyagok – pala
- Edénytípusok – borvizes kancsó
- Színek, motívumok – cserelapi
- Pomána
- Fekete kerámia
- Redukciós égetés
- Hőtágulási együttható
- A fémoxidok olvadákonysága
- A kovasav
- Korongolt, sodort, préselt és öntött fül
- A mázak biztonságos tárolása, tárolóedények

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Fazekas szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

18.B. Megvalósult egy nagy megrendelés, a szerződést megkötötték. Mik a tennivalók a sikeres gyártás, a határidőre történő szállítás érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Tervdokumentáció készítése
- Munkafeltételek megteremtése
- Előleg felvételének tisztázása
- Pénzügyi terv
- Gépek, eszközök beszerzése
- Anyagbeszerzés
- Munkafolyamat megszervezése
- Alkalmazott vagy bedolgozó felvétele, szerződéskötés
- Egyeztetés társmesterekkel
- Munkafolyamat megtervezése, időbeli ütemezése, munka elvégzése

19.A. Mutassa be az erdélyi szász fazekas hagyományokat! Mi a színtest? Beszéljen a fémoxidok és a színtestek használatáról! Mondja el a tálasedény kialakításának munkafázisait! Munka- és környezetvédelemi szabályok betartása a fémoxidok használata során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Kürpöd, Szászkézd, Marosvásárhely, Brassó, Barcaújfalu
- Szász hagyományok
- Reneszánsz hatás
- Alapanyagok
- Edénytípusok
- Színek, motívumok
- Színező oxidok
- A szászkézdi díszítés
- Természetes és mesterséges színező anyagok és azok használata
- Terítómunka
- A színező anyagok biztonságos használata

19.B. Elkészült egy új tervezésű megrendelt terméke. Mik a további teendői?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Zsúrizás lehetősége
- Dokumentálás, fényképezés, későbbi promóció érdekében
- Számlázás
- Fizetési módok
- Kötelező használati utasítással, címkével való ellátás
- Csomagolás
- Leszállítás
- Beszerelés
- Javítás
- Garanciavállalás

20.A. Mutassa be a Kárpátokon túli magyar hagyományú fazekasközpontokat! Mondja el, hogyan befolyásolja az adott helyen található agyag minősége a helyben kialakult fazekasság stílusát! Csoportosítsa a kemencetípusokat, ismertesse azok felépítését és működésüket! Munka- és környezetvédelmi szabályok betartása égetés során.

A tételhez használható segédeszköz: térkép

Kulcsszavak, fogalmak:

- Főbb fazekasközpontok – Pusztina, Gorzafalva, Marginea
- Alapanyagok
- Edénytípusok
- Színek, motívumok
- Fekete kerámia
- Pomána
- Földrajzi adottságok
- Agyagminőség és funkció
- Kemencék felhasznált energiahordozók szerinti csoportosítása
- Az égetés iránya
- Az elektromos kemence
- Biztonsági eljárások az égetés során

20.B. Mit nevezünk helyi terméknek? Milyen a jó helyi termék? Hogyan kapcsolódnak egymáshoz a helyi termék, a turizmus, és a helyi terméket előállító termelők, kézműves alkotók?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A helyi termékek sajátosságai:
  - A termék helyhez való kötöttsége, tájjellege
  - Helyi anyagok felhasználása
  - Helyi kulturális elemek felhasználása
  - Helyi munkaerő alkalmazása
- Mitől jó egy helyi termék:
  - Hitelesen megjeleníti a helyi kulturális hagyományokat
  - A különböző helyi termék előállítók egymással együttműködve hozzáadott (többlet) értéket hoznak létre (készletek, mezőgazdasági termékek igényes csomagolása stb.)
  - Helyi védjegy, logó feltűntetése – minőség!
- Turizmus szerepe:
  - A turizmus kínálatot generál (helyi termék boltok, vendéglátóhelyek)
  - Mesterségbemutatók szervezése

